

היתה זאת הפגנה ספונטאנית — הפגנה של הכנסת נגד הספורט. רגע לפני שהמה האולם מרוב ח"כים, כשמונים חברי-כנסת מכל הסיעות הקשיבו בדריכות לזיכרון הקולני על עבודת-השבת בנבל-אשדוד ועל עברו הנאצי של הדיפלומט אלכסנדר טרק.

היושבראש הכרזו: "הצעה לסדר-היום מס' 26 — ליקויים בענף הספורט ופיקוח ממשלתי על אגודות הספורט."

באותו רגע קמו למעלה משישים חברי-כנסת על רגליהם, יצאו במאורגן מן האולם.

ביניהם: לוב חברי ועדת-החינוך-והתרבות, האחראית מטעם הכנסת על שטח זה, וכמעט כל חברי המערך וגח"ל.

באולם הכמעט-ריק נותרו ח"כים בודדים, בממוצע: אחד מכל סיעה. אברהם טיאר נר-תר כנציג יחיד של חרות, בעלת בית-היצני צימרמן כח"כ יחיד של הליברלים, בעלי מכבי, ממפא"י, בעלת הפועל, נותרו רק שני ח"כים.

חוק פילי. אחרי שאורי אבנרי גזל את פרשת העובדה והשחיתות בספורט (ראה מסגרת), השיב סגן שר-החינוך-והתרבות, אשר ידלן, בתשובה ארוכה, עיקר דבריו: המצב אומנם חמור, ומשרדו שוקל את היציבות לחוק חוקים שיהפכו את מכירת המישחקים לעבירה פלילית. אך העיקר הוא לתקן את הספורטאים, ומשרדו יוסק בכך. אין צורך, קבע סגן השר, במיניסטרוני מני-חד לספורט.

לפני כן שאל ידלן את אבנרי אם יסכים לוותר על הדיון במליאה, יסתפק בדיון בו ועדת-החינוך. אבנרי, שלא ראה סיכוי לזכות ברוב, הסכים לכך בליט ברירה.

אך בשעה שידלן דיבר, שם אבנרי לב לתופעה יוצאת-דופן: סיעת רפ"י נשארה כמעט כולה באולם. הוא גישת אליה, שמע מפי ח"כ עמוס דגני כי רפ"י מוכנה להצביע בעד דיון במליאת-הכנסת.

אבנרי חזר למקומו בשקט. אנשי רפ"י דיברו עם צימרמן, איש גח"ל, שסיעתו הדין ליטה קודם לכן להצביע בעד העברת הדיון לוועדה. צימרמן יצא למנוון, כדי לשכנע את חבריו שם לשנות את עמדתם, להצביע אף הם בעד דיון במליאה.

חזרה מהמנוון. אילו נערכה ההצבעה באותו רגע, היה קיוב רוב בעד קיום דיון במליאה, והמערך היה נוהל מפלה. אך אנשי מפא"י הבחינו בתכונה.

לפתע, בעוד ידלן ממשיך לדבר, החל זרם של אנשי-מערך חוזר בחיפזון מן המנוון אל האולם. אנשי גח"ל לא חזרו. כאשר הגיע תור ההצבעה, התהפכה הקערה: למעט

פוקס מרגיע את פורמזנו במזל עציבים

הצעת „סיעת העולם הזה“ בכנסת לטיהור הספורט הישראלי! מוכרי מישחקים-לכלא!

כאשר באותו משחק מתחרות שתי קבוצות השייכות לאותה אגודה, מסוכם הדבר באורח פנימי, בלי צורך בשוחד. כאשר מתחרות קבוצות השייכות לאגודות שונות, נמכר המשחק בכסף. השוחד מגיע לאגודה המסכימה להפסיד, ולעיתים אף לשחקנים בודדים הפועלים לטובת עצמם. תופעה זו גורמת לאבדן האמונה בטוהר הספורט. היא מסוכנת, מפני שהיא מפיצה סביבה ריקבון מוסרי וציניזם בלב חובבי ה-ספורט, שרובם משתייכים דווקא לגיל בו יש חשיבות גורלית לחינוך לערכים של טוהר, הגינות ויושר.

סכנה לבטחון המדינה

שחיתות, הציניזם והאינטרסנטיות המפלגתית הרסו גם עניינים חשובים, לא מבלבד, פאר הספורט הישראלי. דווקא בכדורסל, למשל, האירה ההצלחה פנים למדינתנו. שחקני ישראל הגיעו למקום השישי באליפות אירופה, שהתקיימה במוסקבה.

אלא שכאן, בארץ, הכשילו העסקנים את הקבוצות. הליגה לכדור-סל התפוצצה, בעיקבות האשמות גלויות על מכירת מישחקים, והייתה רמה על המיגרש ירדה פלאים.

יש לעניין זה גם השלכה בריאותית ובטחונית. הספורט מהווה המרצה מכרעת לפיתוח הכושר הגופני של הנוער בכללו. והנה, לא זו בלבד שהספורט הישראלי מפגר ברמת הישגיו אחרי הספורט העולמי בעשר או בעשרים שנה, אלא שגם הרמה הגופנית הכללית של הנוער מדאיגה ביותר.

בשנת 1963 נערך בישראל, לפי הזמנת משרד-החינוך-והתרבות, מחקר על הכושר הגופני של הנוער. ערך את המחקר פרופסור אמריקני בשם אסלינגר. הוא הושלם תוך חצי שנה, אך לא פורסם עד היום. השמועה אומרת כי המחקר הוכיח שהכושר הגופני של הנוער הישראלי הוא מן הירודים בעולם המפותח, ואשמח לשמוע פרטים על כך מפי סגן שר-החינוך.

מכירת מישחק — עבירה פלילית!

על התופעות הכוללות של שחיתות אפשר להתגבר בדרך פשוטה לגמרי.

ייקבע נא כי מכירת-מישחק וסיכום תוצאותיו מראש מהווים הונאה במובן הפלילי. הדבר יאפשר למשטרה לחקור עבירות אלה באמצעות המכשירים הממלכתיים, ואז קל יהיה להתגבר עליהן ולחסלן.

זהו, כמובן, רק פתרון חלקי. דרוש פתרון כולל יותר ויעיל יותר, והייתי רוצה להעלות כאן דווקא עכשיו, בטרם תיכון פמי-שלה.

ברבות מן המדינות המתקונות קיים מיניסטרוני מיוחד לענייני-ספורט. איני נמנה עם התמימים, המאמינים כי הקמת מיניסטרוני פותרת כל בעיה. אך דווקא בשטח מסויים זה נראה לי כי הדבר דרוש. צירוף הספורט לשטח החינוך והתרבות הוא אדמיניסטרטיבי ושרירותי, ואינו עולה יפה.

הספורט מחייב גישה משלו, מנטליות משלו, ואלה אינם מצויים — עם כל הכבוד — בין כתלי המשרד המכובד, האחראי לו כיום מבחינה טכנית.

אני מבקש את הכנסת להתמסר בכל כובד-הראש לבעיות הספורט הישראלי, בדיון כולל ומעמיק. היא תזכה בכך להכרת תודה מצד מאות אלפי חובבי-ספורט, שווה תקוותם האחרונה להצלת גופו של הספורט מידי הטפילים המוצצים את דם תמציתו.

כבוד היושבראש, כנסת נכבדה. אני מצטער שאני מעסיק את הכנסת בשעה מאוחרת זו דווקא בנושא הראוי לתשומת-לב רבה.

אני בא היום לבית זה לשמש פה לקריאת-הכאב של הספורט הישראלי, התופס מקום קטן מאוד בדיוני הכנסת, בעוד הוא תופס מקום רב מאוד בחייהם של מאות אלפי אזרחים בני כל הגילים, ובעיקר הצעירים.

הספורט אינו בידור, ואינו עניין שבמותרות. ליציבור עצום זה הוא חלק מתוכן חייו, ולעיתים גם התוכן המרכזי. הקשיבו נא לצהלת השמחה והגאווה הבוקעת ממכשירי-הרדיו, כאשר הנבחרת הלאומית משיגה נצחון על יריב במשחק בינארצי. הביטויא בהבעת הדיכאון והאבל על מאות אלפי פנים, כאשר שמה של מדינת ישראל בווייש במפלה בינלאומית.

רבבות נוהגים לכל מישחק חשוב בכדורגל. מאות-אלפים מקישים לשידור חי ממיגרש התחרות. שידורים אלה גורמים כמעט להפסקת כל פעילות ברחבי הארץ. מוקדש להם הרבה יותר זמן, והם מושכים הרבה יותר מאזינים, מאשר אפילו השידורים על דיוני הבית הנכבד הזה. ואילו מעל דפי העיתונות ההמונית אין דיוני הכנסת יכולים להתחרות בעמודים הגדושים המוקדשים ל-ספורט.

והנה, חברי הכנסת, יורה חשובה זו של החיים הלאומיים מופרת לעוובה. היא משמשת, מבחינה שלילית ביותר, כבואה נאמי קה למשטר הקיים בארץ. קומץ אגודות מפלגתיות שולט בה שלטון מוחלט. עסקנים מ-דרגה נמוכה עושים זה כבתוך שלהם. ריח עכור של שחיתות נודף ממנה.

שחיתות כספית פשוטה

סימפטום המדאיג ביותר של מחלה זו הוא נגע המישהח-קים המכורים. זוהי תופעה היוועה לכל ספורטאי. שתי קבוצות מתייצבות לתחרות, ותחת להיאבק בלב תם ובזרוע (או רגל) נטויה על הנצחון, ברוח ספורטיבית, סודר ביניהן מראש מי ינצח.

בספטמבר השנה הגיש היועץ המשפטי של ההתאחדות הישראלית לכדורגל, ערן-הדין צבי יפה, לוועדה למניעת שחיתות שליד ההתאחדות, גליון אישום בדבר חוסר הכשרות של ארבעה מישחקים. לא אפרט אותם כאן, כדי לא לבייש את הקבוצות.

בלש פרט תליאביכי הקליט את הודאותיהם של שחקנים, שיש בהן כדי להוכיח זיופים בכמה וכמה מישחקים, ביניהם מישחקים חשובים, שגם אותם לא אוכרי כאן. הוא תבע שלושת אלפים לירות תמורת ההקלטה, אך ההתאחדות הודיעה שאין לה הסכום הדרוש, והעניין כולו נגנז.

זהו רק קטע קטנטן מעולם הזיופים והמכירות בשטח הכדורגל, הנוגע לכל האגודות. תופעה זו מחפירה שבכתיים, מפני שאין מקורה אפילו בפטריוטיזם אגודתי מוגזם ופסול. מקורה בשחיתות כספית פשוטה.

הספורט הוא ביונס גדול. מישחק בינלאומי מכניס למארגנו כ-300 אלף לירות. מישחק בין קבוצות ישראליות בליגה הלאומית יכול להכניס כ-50 אלף לירות. על כסף זה אין פיקוח של ממש, ולא פעם גילינו גם שחיתויות בולטות במיסחר שחור בכרטיסים למופעי-ספורט.

על כן מעוניינת כל אגודה, מבחינה כספית טהורה (או במיך טהורה), שקבוצותיה לא תרדנה לליגות הנמוכות, בהן אין המיך רשים רצופים בשטרות-כסף. כאשר מאיימת על קבוצה מסויימת, אחרי שרשרת הפסדים, הסכנה של ירידה מן הליגה הגבוהה לליגה הנמוכה, נמנעת התחרות ההוגנת, ומסוכם מראש שהקבוצה הי-מפסידה תזכה במישחק הגורלי.

ולא הצליחו, על אף כל מאמציהם, להבקיע שער. המכבים היו מזועזעים לאחר המישחק, שברו את ראשם כדי למצוא דרך בה יוכלו להרגיע את יריביהם לקראת מישחק הגומלין, שיערך בשבת הקרובה. אחד מחברי ההנהלה של מכבי הציע ארוחת ערב משותפת לשתי קני שתי הקבוצות. למען הרגעת הרוחות. מומחים קבעו השבוע, כי רק אם ישחקו בשקט, יוכלו כדורגלני בית"ר לקחת לניצחון נוח. הם ציינו, כי החלוץ הבית"רי המבריק ביותר, זיאקי פורטוגו נמך הקומה, נכשל ללא הרף במיבצעיו בשל עצבנותו הרבה. זיאקי, שכבר בעונה שעברה קיבל טיפול ל-הרגעת עצביו, הוא תקוותם האחרונה של הבית"רים.

„אם הוא ירגע, קבע אחד מעסקני בית"ר, „אולי ישתנה המזל ונתחיל לנצח.“ עצביו של זיאקי לא הראו בינתיים שום סימן, כיצד ינהגו להבא.

שחמת

הרדיפה אחר המישחק

שחמת אינו כדורגל, אבל באליפות ישר-אל בשחמת ישנן שעוריות, ממש כמו ב-כדורגל.

רך היו 20 קולות להעברת ההצעה לוועדה, לעומת 11 קולות בעד דיון במליאה: העולם הזה (1), רפ"י (5), גח"ל (2) והסיעות הי-קומוניסטיות (3). איש ממפ"ם לא נכח בי-אולם.

בכל זאת היה זה נצחון לעניין הספורט. כי מעתה תצטרך ועדת-החינוך, לפחות, לתת את דעתה על תופעות השחיתות, למסור ל-כנסת את מסקנותיה.

כדורגל

התיקוה האחרונה

בית"ר תל אביב לא הצליחה, מאז תחילת העונה, לנצח אפילו פעם אחת. החלוציה הב-קיעו באחד-עשר מישחקים שלושה שערים בלבד. אנשי בית"ר, הווכרים עדיין את מא-בקם מורט-העצבים למניעת ירידה בעונה ש-עברה (העולם הזה 1447), מסתובבים בפחד מתמיד מפני ירידה אפשרית של קבוצתם דווקא השנה, לאחר שהושקעו בה מאמצים רבים.

ארוחה להרגעת הרוחות. בשבת האחרונה התמודדו הבית"רים נגד מכבי תל-אביב, ספגו שער בדקה ה-41, הסכו היס-טריים לאחריו, הירבו בפגיעות ביריביהם